

UDVARHELY VÁRMEGYÉ

HIVATALOS LAPJA

Megjelenik minden csütörtökön.

1454/96

Nyolczadik évfolyam. 10. szám. Szerkeszti: Székelyudvarhely, 1910. márczius 10.

Előfizetési ára: községeknek, valamint kör- és községi jegyzőknek egész évre 6 korona. Egyes szám ára 50 fillér. Dr. Keith Ferencz várm. tb. főjegyző. Kiadja: Becsek D. Fia könyvnyomdája Székelyudvarhely, Arpád-utca 3. szám, hová az előfizetési pénzek küldendők

11/90
193

II. További intézkedést igénylő általános jellegű rendeletek.

47.

11,956—1910. X. B. M. sz. körrendelet.

A fiatalokruknak rendőri büntető bíróságok hatáskörébe tartozó kihágási ügyeiben a 160.000—1909. B. M. számú rendelet szerint szükséges nyomtatványok beszerzése.

Valamennyi törvényhatóság első tisztviselőjének, a székesfővárosi m. kir. államrendőrség főkapitányának és az összes határszéli rendőrkapitányságnak.

A büntető törvénykönyvnek és a bűnvádi perrendtartás kiegészítéséről és módosításáról szóló 1908: XXXVI. t. c. nek a fiatalokrukra vonatkozó második fejezetében foglalt rendelkezések végrehajtása tárgyában 1909. évi december hó 16-án 160.000—1909. B. M. szám alatt kihocsátott belügyministeri rendeletben, a rendőri büntető bíróságok számára megállapított minták nagy részének szövege megegyezik a fenti tárgyban 27.100—1909. I. M. szám alatt kiadott igazságügyministeri rendeletben az igazságügyi hatóság számára megállapított megfelelő minták szövegével

Ennélfogva az igazságügyminister uralában állapotunk meg, hogy további intézkedésig a rendőri büntető bíróság számára is megrendelhetők a váci országos fegyintézeteknél azok a nyomtatványok, amelyek ott az igazságügyi hatóságok részére készültek. A váci országos fegyintézet nyomdája csupán a 160.000—1909. B. M. számú rendelethez csatolt III. mintának megfelelő nyomtatványt állítja elő külön a rendőri büntető bíróság részére.

Az említett nyomtatványok czimei, csoport- és raktári számai, valamint egységárai a következők: Környezettanulmány XX. csoport 1. raktári szám, füzetenként (10 példány) 15 fillér. Megbízás, vagy megkeresés környezettanulmány megszerzésére XX. csop. 2. rakt. sz. füzetenként (20 példány) 18 f. A rendőri büntető bíróság által

próbára bocsátott fiatalokru pártfogója részére szóló utmutatás XX. csop. 5. rakt. sz. füzetenként (10 példány) 27 f. A próbára bocsátott fiatalokru magaviseletéről szóló feljegyzések mintalapja XX. csop. 4. rakt. sz. füzetenként (20 példány) 15 f. Utasítás a próbára bocsátott fiatalokru részére XX. csop. 5. rakt. sz. füzetenként (10 példány) 20 f. Nyilvántartó jegyzék a próbára bocsátott fiatalokruakról XX. csop. 6. rakt. sz. füzetenként (10 példány) 15 f.

Erről a (czimet) azzal értesitem, hogy e nyomtatványokból a szükséges mennyiséget a váci országos fegyintézet igazgatóságánál közvetlenül rendelje meg, azokkal a hatósága alá tartozó rendőri büntető bíróságok mindenikét természetben lássa el, az e czimen felmerülő költségeket pedig mindaddig, amíg a 65.000—1909. és a 105.000—1909. B. M. számú szabályzatok hatályba lépnek és amíg a rendőri büntető bíróságok — az utóbb idézett rendelet 75. §-a értelmében — kihágási átalánnyal elláttatnak, a vármegyei irodai szükségletek czimén számoja el.

Végül felhívom a (czimet), intézkedjék az iránt, hogy a bíróságok részére készült nyomtatványok élen olvasható: »kir. törvényszék« (»kir. járásbíróság«) szavak áthuzassanak és azok helyébe mindenik rendőri büntető bíróság saját czimét írja.

Budapesten, 1910 évi február hó 14 én.

A minister helyett:

Dr. Némethy Károly s. k.,
ministeri tanácsos.

Udvarhelyvármegye alispánjától.

Sz. 1314—1910 alisp.

Az első foku rendőrhatalóságoknak.

Azzal a felhívással adom ki, hogy 15 nap alatt a megrendelendő nyomtatványok minőségéről és mennyiségéről kimutatást készítsen és azt hozzámm terjessze fel.

Székelyudvarhelyen 1910 évi február hó 25-én.

Sebesi, alispán.

[Handwritten signatures]

[Handwritten signatures and notes]
11-1118/910

48.

18724—1910. V-a. B. M. számú körrendelet.

Az 1883—1888. évek között született és Magyarország területén lakó török alattvalók összeírása tárgyában.—

Valamennyi vármegyei törvényhatóság első tisztviselőjének.—

A budapesti ottomán császári főconsulátus, az ottomán biródalomban nem rég kihirdetett s az általános védkötelezettséget elrendelő törvényre való tekintettel az 1883—1888 évek között született és Magyarország területén lakó török alattvalóknak összeírását és jegyzékbe foglalt közlését kéri.—

Midőn erről értesitem egyuttal felhivom Czimedet, hogy a vezetése alatt álló vármegye területén lakó ezen török alattvalók névsorát a külföldiekről vezetett névjegyzékből állítsa össze és a dolog sürgős voltára való tekintettel a jegyzéket hozzám legkésőbb 1910 évi márczius hó végeig terjesse fel.—

Budapest 1910 évi február hó 17. én.

A miniszter meghagyásából

Szabó s. k.
miniszteri tanácsos.

Sz. 1329—1910. alisp.

Valamennyi körjegyző és községi jegyzőnek és Székelyudvarhely város polgármesterének.

Felhívom, hogy a fenti rendeletben jelzett kimutatást az 54091—1888 számú belügyminiszteri szabályzat értelmében vezetett nyilvántartás adatai alapján szerkessze meg s azt hozzám legkésőbb a folyó évi márczius hó 20-ig terjessze fel.
Székelyudvarhely 1910 február 26.

Sebesi alispán.

49.

A siketnémák ungvári intézete igazgató-tanácsától.

Mentsük meg a szegény rutén gyermekeket!

Az emberbaráti szeretet nevében.

A tanügyi kormány és Ungvár r. t. város áldozatkészségéből Ungváron siketnémák intézete létesült, melynek célja és rendeltetése elsősorban Zemplén, Ung, Ugocsa és Máramaros vármegyék hazánk e legszegényebb vidékének feltűnő nagyszámban levő siketnémáinak megmentése és hasznos polgárokká való nevelése. Jelenleg 60 növendék van intézetünkben, ezenkívül több mint 400 tanköteles kora siketnéma várja lebilincselt ajkainak megnyitását.

Több mint 400 lélek ott vergődik az állatiaság színvonalán s ha segítő kéz nem nyul feléjük, ott is maradnak örökre.

Ők a legszegényebb néposztály gyermekei! Földhözragadt szülőiknek maguknak sincs betevő falatjuk, honnan vegyék tehát az intézeti ellátás költségeit? A szegény szülőknek szerencsétlen gyermekük megmentéséről le kell mondaniok. Tehetetlenül látniok kell, hogy válik az utca gúnytárgyává, cselekvéseiért beszámíthatatlan istencsapássá az ő édes gyermekük, a mi embertársunk.

Látván e végtelen nyomort, a természet árvái nevében a nemes szívű emberekhez fordulunk. Kérve kérünk mindenkit, juttasson szerencsétlen védenceinknek abból, amit az isten adott, mert ha segítséget nem kapunk, üresen marad a »Szeretet« hajléka.

Mi nem kérünk nagy áldozatot, megelégszünk a fillérekkel is, mert minden egyes fillér egy-egy falat kenyér pártfogoltjainknak. Köszönettel fogadunk természetbeni adományokat, ruhát is.

Kérjük a gyűjtött összeget »adományok a siketnémák intézete részére« jelzéssel az »Ungmegyei Takarékpénztár« címére küldeni.

A siketnémák ungvári intézete ig.-tan. nevében.

Firczák Gyula s. k.,
v. b. t. t. munkácsi püsp.
az ig. tan. tarselnöke

Scholtz Lajos s. k.,
igazgató.

Gróf Sztáray Gábor s. k.,
Ungmegye főisp., az ig. tan. eln.

Benkő József s. k.,
apát-főesperes.
a gyámolító egylet eln.

Sz. 1436—1910. alisp.

Székelyudvarhely r. t. város polgármesterének, a három járási főszolgabírónak, valamennyi községi és körjegyzőnek.

A gyűjtés megkísérlése és eredmény esetén a begyűlt összegnek közvetlenül a fenti címre leendő eljuttatása céljából kiadom.

Székelyudvarhely 1910 márczius hó 1-én.

Sebesi alispán.

50.

A budapesti állami gyógypedagógiai nevelő intézet segélyező bizottságától.

Kérelem a nemesszivű emberbarátokhoz!

Az emberiség legszánandóbb tagjai érdekben emeljük fel kérő szavunkat. Azokért könyörögünk, akik nem könyöröghetnek önmagukért, bár a társadalom gyámolítására leginkább rászorultak. Közel 30 ezer szerencsétlen szellemileg fogyatékos egyének száma hazánkban.

Az állam által fentartott nevelő-intézetben elért eredmények igazolják, hogy közülök igen sokat lehet bizonyos mérvű szellemi és erkölcsi érettségre juttatnunk s így sok munkás taggal szaporíthatjuk hazánkat, ha kellő időben és módon neveljük, vezetjük őket.

A szellemi fogyatékosok azonban az intézet elhagyása után is támogatásra, gyámolításra szorulnak. Ha ezt a gyámolítást megvonjuk tö-

lük, akkor könnyen visszaesnek abba az állapotba, amelyből már egyszer kiemeltük őket. Ennek a kérdésnek megoldása már a nagy közönség, a társadalom feladata.

A budapesti állami gyógypedagógiai nevelő intézet tantestülete niint erkölcsi testület, szintén gondoskodása tárgyává kívánta tenni az intézetből kitelepített szellemi fogyatékosok gyámolításának ügyét. E végből segélyező bizottsággá alakult s feladataul tüzte ki, hogy a kilépett növendékek részére munkát, a korlátozottabb képességűek részére pártfogókat szerezzen, a segélyre szorulókat gyámolíthatása végett pedig segélyalapot teremtsen, s erre adományokat gyűjtson.

Bizalomteljesen fordulunk a minden szépért és nemesért lelkesedni tudó társadalomhoz, mely már sok könnyet száritott fel és szárit fel naponként, bizalomteljesen fordulunk egyesekhez, testületekhez, hitfelekezethez, községekhez, megvékezéshez hogy a szeretet e művét a szent ügyhöz méltó nemes hévvel felkarolják és az emberbaráti könyörületre leginkább rászorult szellemileg fogyatékosok gyámolítását ki ki képessége szerint felajánlott áldozat álléireivel megvalósítani siessen.

Bármely csekély adományt is hálás köszönettel fogad és az intézetnek a tanév végén megjelenő értesítőjében is nyugtázza a segélyező-bizotts.

Budapest, (I. ker. Alkotás utca 53.) 1909. évi október hóban.

A segélyező-bizottság nevében:

Berkes János s. k.,
a Ferencz Jozsef-rend lovagja,
igazgató, a segélyező-bizottság elnöke.

Ascher István s. k.,
kir. számtanácsos,
a segélyező-biz. pénztárn.

Török Gyula s. k.,
a segélyező-biz. ellenőre.

Sz. 1532—1910. alisp.

Székelyudvarhely r. t. város polgármesterének, a három járási főszolgabíróknak, valamennyi községi és körjegyzőnek.

A gyűjtés megkísérlése és eredmény esetén a begyűlt összegnek a fenti címre leendő eljuttatása céljából kiadom.

Székelyudvarhely, 1910. márczius hó 3-án.

Sebesi, alispán.

V. Pályázatok, hivatalos hirdetések és körözüvények.

Állati betegség. *Rühkór* fellépett szorványosan Bögöz község loállományában.

Pályázati hirdetmény. (819—1910. szám.) Udvarhelyvármegye homoródi járásához tartozó XVII. orvosi körben a körorvosi állásra pályázatot nyitok; a kör székhelye Homoródszentmárton, nyilvános gyógyszerházzal. A körorvos fizetése: évi 1600 K. 500 K fuvar általány és 240 K lakbér; szabályrendeletben megállapított rendelési és

beteglátogatási díjak es helyben halottkémlési díjak. Felhívom azon orvos-doktor urakat, kik ezen állást elnyerni óhajtják, hogy szabályszerűen felszerelt folyamodványaikat hozzám f. évi április hó 1-ig adják be. Oklánd, 1910. február 23-án. Szabady, főszolgabíró.

Pályázati hirdetés (35767—1910. szám) a Keszthelyen, Tordán és Lőcsén tartandó gyümölcsészeti tanfolyamokra. 1. Keszthelyen (a n. kir. Gazdasági Akadémiánál) április 11-től 20-ikáig. 2. Tordán (az Állami Kertmunkás Iskolánál) április 15—24-ig. 3. Lőcsén (az Állami Kertmunkás Iskolánál) május 2—11-ig gyümölcsészeti tanfolyam fog tartatni. — Célja ezen tanfolyamoknak: a) hogy a fiatalabb s a fatenyésztés iránt érdeklődő tanítók a faiskola kezelésben és gyümölcsstenyésztésben ugy elméletileg, mint gyakorlatilag kiképzést nyerjenek; b) hogy a tanfolyamot sikerrel végzett tanítók a fatenyésztést és gyümölcsstermelést iskoláikban nagyobb sikerrel taníthassák és c) hogy működésük helyén a gyümölcsstermeléssel foglalkozó gazdáknak a gyümölcsfák nemesítésében, kezelésében és gondozásában, valamint a gyümölcs értékesítését illetőleg, kellő utmutatást adhassanak. Minden egyes tanfolyamra csak 16 tanító fog az állam költségére felvétetni s ezek egyenként 30 korona utazási általányt és napi 4 korona ellátási díjat kapnak. Oly tanító, aki ily tanfolyamon már részt vett, vagy aki faiskolájáért földhitelintézeti pályadíjat nyert, nem pályázhatik. A felvételnél azok részesülnek előnyben, akik gazdasági ismétlő-iskolát vezetnek, továbbá azok, kik oly járásból valók, a melyből ily tanfolyamon még egy tanító sem volt. Felhívhatnak azon gazdasági ismétlő iskolai tanítókat és faiskolát kezelő néptanítókat, akik ezen tanfolyamokon részt venni óhajtanak, hogy 1 koronás bélyeggel ellátott kérvényeiket ha Keszthelyre folyamodnak, folyó évi márczius hó 20-ig, ha Tordára folyamodnak, f. évi márczius hó 25-ig, ha pedig Lőcsére folyamodnak, folyó évi április hó 20-ig bezárólag közvetlenül hozzám terjesszék fel. Ezen határidőn túl beérkező kérvények nem fognak figyelembe vétetni. A kérvényben a folyamodók lakóhelye, (vármegye és község) életkora, nyelvismerete s faiskolában töltött eddigi működése, valamint a kezelésére bizott faiskola terjedelme is megjelölendő s ez adatok valósága közvetlen iskolai hatósága által is igazolandó. Az állami ellátási díj mellett felveendő tanítókon kívül mindegyik tanfolyamra fel fog még vétetni 3—4 földbirtokos, gazdatiszt, vagy kerttulajdonos is, akik azonban állami ellátásban nem részesülnek. Ez utóbbiak kérvényeiket folyó évi márczius hó 20-ig ugyancsak hozzám terjesszék be. A tanfolyamot állami költségén végzett hallgatók az országos gyümölcsészeti és fatenyésztési miniszteri biztos, vagy helyettese jelenlétében elméleti és gyakorlati vizsgát tesznek és ennek eredményéről bizonyítványt nyernek. Budapest, 1910. évi február hó 14-ikén. *M. kir. földmivelésügyi miniszter.*

Pályázati hirdetés. (35767—910.) a Budapesten és Kolozsváron tartandó gyümölcsészeti

tanfolyamokra. Budapesten (a m. kir. Kertészeti tanintézetben) folyó évi április 11-től 16-ig; Kolozsvárott (a m. kir. Gazdasági Akadémiánál) folyó évi április 18-tól 23-ig gyümölcsészeti tanfolyam fog tartatni. Célja ezen tanfolyamnak: a) hogy a fiata labb lelkészekben a gyümölcsstenyésztés iránti érdeklődés felkeltesse s nekik alkalom adassék arra, hogy a gyümölcsstenyésztésben némi kiképzést nyerjenek, b.) hogy a fatenyésztésnek, a fanyemesítésnek s a gyümölcs értékesítésének feltevéleit, módját és természetes követelményeit megismerve és megkedvelve, e hasznos és nemcsinó foglalkozásnak az életben művelői, tanítómes-terei, és buzgó terjesztői legyenek. A két tanfolyam mindegyikére külön-külön csak 12 lelkész fog az állam költségére felvételt s ezek egyenként 32 K. utazási átalányt és napi 5 K. ellátási díjat kapnak. Felhivatnak azok a lelkészek, akik ezen tanfolyamon résztvenni óhajtanak, hogy 1 koronás bélyeggel ellátott kérvényeiket — ha Budapestre folyamodnak f. évi márczius hó 20-ig, ha pedig Kolozsvárra, márczius hó 31-ig bezárólag közvetlenül hozzám terjesszék fel. Ezen határidőn túl beérkező kérvények nem fognak figyelembe vétetni. A kérvényben a folyamodó lakhelye (vármegye, község), életkora, nyelvismerete, valamint az is felemlítendő, hogy a vidék, melyen lakik, kedvező-e a gyümölcsstermelésre. Az a lelkész, aki már ily tanfolyamon részt vett, nem pályázhatik. Segédlelkészek nem vétetnek fel. Az állami ellátási díj mellett felveendő lelkészeknek kívül fel fog még vétetni a két tanfolyam mind-egyikére 3—4 földbirtokos vagy gazdatiszt is, akik azonban állami ellátásban nem részesülnek. Ez utóbbiak kérvényeiket folyó évi márczius hó 20-ig terjesszék fel közvetlenül hozzám. Budapest, 1910. február hó 14-én. *M. kir. földművelésügyi miniszter.*

Hirdetmény. Ezennel közhírré teszem, hogy a járásomba bevezett Tatabánya kisközség részére a kereskedelemügyi m. kir. Miniszter ur által 69555—907. sz. alatt kelt rendelettel engedélyezett — hetivásár jellegű havi kirakodó vásárok f. évi február havával kezdődőleg meg fognak tartatni. Komárom vármegye törvényhatóságának 457—907. gy. szám alatt alkotott és a kereskedelemügyi miniszter ur által jóváhagyott szabályrendelete szerint azokon a tatabányai vásárokon a melyek minden év márczius, június, szeptember és december hónapok 15-ét követő hétfői napra vannak engedélyezve a magyar szent korona országai területén teleppel vagy üzlettel bíró összes iparosok és kereskedők megjelenhetnek és ipari készítményeiket és áruikat szabadon árusíthatják. Azokon a tatabányai vásárokon pedig a melyek minden év január, február, április, május, július, augusztus, október és november hónapok 15-ét követő hétfői napra vannak engedélyezve — csupán a Komárom vármegye területén teleppel vagy üzlettel bíró iparosoknak és kereskedőknek engedi meg Komárom vármegye közönsége iparcikkék és áruk áruba bocsátását. Tata, 1910. évi február hó 5-én. *Fáy István főszolgabíró.*

Megsemmisítés. Hadnagy András bogárfalvi

lakosnak 1 drb 8 éves fehérszörű ökör tulokról szóló 223—910. sz. marhalevél folyó hó 28-án a székeludvarhelyi vásártéren a marhalevél kezelési irodából elveszett. A másolat kiállítását az intézkedések megtétele, miért is az eredeti 223—910. sz. marhalevél megsemmisített. Székeludvarhely város rendőrkapitánysága, 1910. évi márczius hó 1-én. *Szombathalvy főkapitány.*

Körözendő egyének. 82. — *Dragomir Tamás*, ismeretlen hadköteles Nagyküküllő vármegye köhalmi járásából. Született 1887. április 2-án Longodáron. Nyomozandó.

83. — *Kosztina Mihály Lajos*, ismeretlen hadköteles Nagyküküllő vármegye köhalmi járásából. Született 1887. május 11-én Köhálomban. Nyomozandó.

84. — *Nagy Péter*, ismeretlen hadköteles Nagyküküllő vármegye köhalmi járásából. Született 1887. január 10-én. Hévízen. Nyomozandó.

85. — *Katona Béla* napszámos, ismeretlen helyen tartózkodó hadköteles Nagyküküllő vármegye köhalmi járásából. Született 1887. június 2-án. Hévízen. Nyomozandó.

86. — *Fogarasi József* börtönőr, ismeretlen helyen tartózkodó hadköteles Nagyküküllő vármegye köhalmi járásából. Született 1887. augusztus 18-án Hévízen. Nyomozandó.

87. *Gábor Lajos* napszámos, ismeretlen helyen tartózkodó hadköteles Nagyküküllő vármegye köhalmi járásából. Született 1887. június 7-én Hévízen. Nyomozandó.

88. — *Donáth András* napszámos, ismeretlen helyen tartózkodó hadköteles Nagyküküllő vármegye köhalmi járásából. Született 1889. nov. 16-án Köhálomban. Nyomozandó.

89. — *Jugovics Dávid* vasuti pénztárnok, ismeretlen helyen tartózkodó hadköteles Nagyküküllő vármegye köhalmi járásából. Született 1889. január 8-án Ágostonfalván. Nyomozandó.

90. — *Kokorás Sándor* téglavető, ismeretlen helyen tartózkodó hadköteles Nagyküküllő vármegye köhalmi járásából. Született 1889. május 8-án Ágostonfalván. Nyomozandó.

91. — *Lingurár János* téglavető, ismeretlen helyen tartózkodó hadköteles Nagyküküllő vármegye köhalmi járásából. Született 1889. május 18-án Ágostonfalván. Nyomozandó.

92. — *Csimpojér Dionisz* sátoros cigány, ismeretlen hadköteles Nagyküküllő vármegye köhalmi járásából. Született 1889. szeptember 13-án Köhálomban. Nyomozandó.

93. — *Gábor Bánó* sátoros cigány, ismeretlen helyen tartózkodó hadköteles Nagyküküllő vármegye köhalmi járásából. Született 1889. május 6-án Oláhtyukoson. Nyomozandó.

94. — *Kállai Juliánna*, kiskoru Kállai János anyja, a ki állítólag Szapon községben született, és nevezett kiskoru gyermek természetes atyja *Pintér Gábor* nyomozandók. feltalálásuk esetén illetőségükre nézve kihallgatandók és a felveendő jegyzőkönyv a 3334—910. számra való hivatkozással Zemplén vármegye alispánjának megküldendő.